

Inhoud

Voorwoord – 9

Jim van Os

Ten geleide – 11

Ralph Kupka, Elise Knoppert-van der Klein en Willem Nolen

DEEL 1 DIAGNOSTIEK EN EPIDEMIOLOGIE

Hoofdstuk 1

Classificatie en diagnostiek – 15

Ralph Kupka en Willem Nolen

Hoofdstuk 2

Meetinstrumenten – 41

Ralph Kupka en Willem Nolen

Hoofdstuk 3

Epidemiologie – 53

Eline Regeer en Ralph Kupka

Hoofdstuk 4

Beloop op korte en lange termijn – 77

Ralph Kupka

DEEL 2 ETIOLOGIE EN PATHOGENESE

Hoofdstuk 5

Genetica – 103

Ronald Vonk

Hoofdstuk 6

Neurobiologische aspecten – 125

Marco Boks, Astrid van der Schot en Neeltje van Haren

Hoofdstuk 7

Immunologie en endocrinologie – 137

Esther Knijff, Veerle Bergink, Roel de Rijk en Hemmo Drexhage

Hoofdstuk 8
Cognitieve functiestoornissen – 157
Lydia Krabbendam en Baer Arts

Hoofdstuk 9
Psychologische factoren en persoonlijkheidsontwikkeling – 171
Marjolein Wals en Debbie de Been

Hoofdstuk 10
De invloed van omgevingsfactoren – 181
Rob Havermans en Manon Hillegers

DEEL 3 BEHANDELING

Hoofdstuk 11
Psycho-educatie – 197
Dorine Postma, Adriaan Honig en Ed van Gent

Hoofdstuk 12
Farmacotherapie – 209
Willem Nolen, Raphael Schulte en Ralph Kupka

Hoofdstuk 13
Lithium – 241
Elise Knoppert-van der Klein, Ingeborg Wilting en Willem Nolen

Hoofdstuk 14
Anticonvulsiva – 255
Erwin Hartong, Marc van der Loos en Willem Nolen

Hoofdstuk 15
Antipsychotica – 269
Raphael Schulte en Willem Nolen

Hoofdstuk 16
Antidepressiva – 285
Harm Gijsman en Willem Nolen

Hoofdstuk 17
Overige biologische behandelingen – 297
Ralph Kupka en Willem Nolen

Hoofdstuk 18
Psychotherapie – 311
Marc Blom en Belinda van den Berg

Hoofdstuk 19
Zelfmanagement – 329
Peter Goossens en Titus Beentjes

Hoofdstuk 20
Multidisciplinaire behandeling – 343
Janwillem Renes, Joma Prinsen en Ralph Kupka

DEEL 4 SPECIALE POPULATIES

Hoofdstuk 21
Kinderen en adolescenten – 361
Catrien Reichart

Hoofdstuk 22
Ouderen – 379
Frits Oostervink en Heleen van Gerven

Hoofdstuk 23
Vrouwen met een bipolaire stoornis – 399
Elise Knoppert-van der Klein, Anja Stevens en Pieterneel Kölling

Hoofdstuk 24
Comorbiditeit – 421
Jan van Zaane, Hetty Visser en Belinda van den Berg

DEEL 5 HET PERSPECTIEF VAN PATIËNT EN BETROKKENEN

Hoofdstuk 25
Werken – 441
Annemarie Kolenberg

Hoofdstuk 26
Wanhoop en extase als bron van cultuur: creativiteit – 461
Marlies ter Borg en Marijke Bakhuijsen

Hoofdstuk 27
Het perspectief van de patiënt en diens naasten – 481
Alette van Bentum en Elly van Ree

EPILOOG

Hoofdstuk 28

Synthese en vooruitblik – 505

Ralph Kupka, Elise Knoppert-van der Klein en Willem Nolen

Appendix 1

Meetschalen – 517

Appendix 2

Somatische aspecten bij behandeling – 523

Aanbevolen websites – 539

Voorlichtingsmateriaal – 541

Personalia – 543

Register – 549